

15.01.2013

Det Kongelige Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet

PB 8036 Dep, 0030 OSLO

Postmottak@bld.dep.no

HØRINGSUTTALELSE FRA MANNSFORUM TIL NOU 2012:15 POLITIKK FOR LIKESTILLING; LIKESTILLINGSUTVALGETS UTREDNING OG INNSTILLING;

Innledning

MannsForum er tilfreds med å ha fått Likestillingsutvalgets utredning til høring. For en nærmere presentasjon av MannsForum vises til vedlegg 1. MannsForum registrerer imidlertid med bekymring at det bare er to interesseorganisasjoner for menn som har fått utredningen til høring, i motsetning til seksten interesseorganisasjoner for kvinner. De tre likestillingssentraene som har fått utredningen på høring er også sterkt kvinnedominerte. *Det vil stille ekstra store krav til departementet å foreta en kjønnsbalansert avveining av de uttalelsene som kommer inn.*

Sammendrag av MannsForums konklusjoner og anbefalinger

Mannsforums syn på NOU 2012:15 Politikk for likestilling kan kort sammenfattes som følger:

- Likestillingsbegrepet må baseres på rettferdighet mellom kjønnene. Likestillingsloven er ikke kjønnsnøytral i dag, og formålsparagrafens kvinnepresumsjon diskriminerer menn. Loven må gjøres kjønnsnøytral.
- Det må skilles bedre mellom begrepene likestilling og kjønnsbalanse. Manglende kjønnsbalanse kan være en indikator på manglende likestilling, men også på ulike egenskaper og frie valg. Den relative betydningen av de faktiske fysiske (biologiske) forskjeller mellom menn og kvinner er betydelig undervurdert.
- Unge kvinner og menn bør stimuleres til å foreta frie utdanningsvalg, samtidig som de fortsatt bør stimuleres til bedre kjønnsbalanse innen utdanning, arbeidsliv og samfunnsliv forøvrig. Det er imidlertid viktigere med kjønnsbalanse i noen yrker enn i andre. Det gjelder ikke minst i forbindelse med barns oppvekst, undervisning og omsorg.
- Under halvparten av guttene fullfører videregående skole på normert tid, og en tredjedel fullfører aldri videregående skole. Dette gjelder særlig gutter med fremmedkulturell bakgrunn. Her er det særdeles viktig å stimulere til brudd med eksisterende kjønnsbaserte stereotypier, og iverksette konkrete tiltak for bedre deltagelse i arbeids- og samfunnsliv.
- Fedres sterkt økende deltagelse i omsorgsarbeidet i familien gjør at morspresumsjonen i familie- og barnelovgivningen slår urettferdig ut for fedre (og barn). Fedre diskrimineres fortsatt ved barneomsorgsfordeling etter samlivsbrudd. Den betalte fødselspermisjonen bør deles i tre like deler, og fedre bør få selvstendig rett til foreldrepenger.

- Dagens ett års verneplikt er en samfunnsplikt som gjelder bare for menn. For kvinner er ett års militærtjeneste derimot en rettighet, ikke en plikt. Dette er ifølge Likestillings- og diskrimineringsombudet i strid med likestillingsloven. Det bør innføres lik verneplikt/samfunnsplikt for begge kjønn. Alternativt bør verneplikten for menn avskaffes.
- Seksuell trakassering er et samfunnsproblem som bør forebygges og føre til konsekvenser for utøver. Seksuell trakassering kan også ramme gutter/menn. Seksuell vold er også et alvorlig samfunnsproblem, men ikke nødvendigvis et likestillingsproblem. Seksuell vold er straffbart med hjemmel i straffeloven og annen lovgivning.
- Det er et sterkt behov for mer kunnskapsutvikling på likestillingsområdet, særlig om likestilling for menn. Kunnskapsutviklingen er i dag ikke kjønnsbalansert, men sterkt kvinnedominert. Det er et stort behov for rekruttering av flere mannlige forskere innen kjønns- og likestillingsrelatert forskning.
- Likestillingsindikatorene bør gi grunnlag for å kunne vurdere/måle likestilling mellom de to kjønn basert på rettferdighet vedrørende rettigheter, plikter og muligheter for de to kjønn. Likestillingsutvalget har i sitt forslag utelatt disse, og i stedet konsentrert seg om indikatorer vedrørende kjønnsbalanse, som ikke er synonymt med likestilling.
- Likestillingsapparatet som har ansvar for utvikling, fremdrift og tilsyn/kontroll av likestillingsloven og norsk likestillingspolitikk bør gå foran med et godt eksempel og være kjønnsbalansert. Det er imidlertid i dag preget av en sterk kvinnedominans. Dette gjelder både Likestillingsombudet, Barne-, ungdoms- og familieetaten og Barne- likestillings- og inkluderingsdepartementet. Denne sterke kjønnsubalansen gir en uheldig signaleffekt med negative konsekvenser for likestillingsapparatets omdømme.

MannsForums merknader til de ulike deler av utredningen

DEL I: INTRODUKSJON

1. Utvalgets mandat og sammensetning (+ sekretariat)

MannsForum vil peke på den uheldige kvinnedominansen i Likestillingsutvalget og dets sekretariat. Denne kjønnskjevheten kan ha hatt betydning for utredningens kvinnefokus og manglende interesse for likestillingspolitikkenes uheldige direkte og indirekte konsekvenser for særlig unge menn.

2. Helhetlig likestillingspolitikk

MannsForum er for en helhetlig likestillingspolitikk, men vil påpeke at utredningen ikke yter tilstrekkelig bidrag til dette. Dette kan ha sammenheng med kjønnsbalansen i utvalgets forskningsmateriale og forskningsmiljø, som i stor grad har et kvinneforskningsspektiv.

3. NOU 2011: Struktur for likestilling

MannsForum er meget usikker på behovet for en egen sentral fagetat for likestilling med regionale kontorer. Dette vil kunne medføre unødig byråkrati, eller "femokrati". Det viktigste tiltaket for å styrke likestillingsapparatet vil være å sikre kjønnsbalanse i alle deler av apparatet, fra BLID, Bufetat og Udir. til LDO. MannsForum støtter forslaget om å etablere et kontaktutvalg mellom de sentrale myndighetene og likestillingsorganisasjoner. Vi forutsetter at utvalget får balansert representasjon av likestillingsinteresseorganisasjoner for både kvinner og menn.

DEL II. PERSPEKTIVER

4. Idégrunnlag for likestilling

MannsForum støtter bruken av rettferdighet som likestillingsbegrep. Historisk sett har kvinnebevegelsens likestillingskamp vokst frem på basis av rettferdighetskrav som i det store og hele er blitt godtatt av samfunnet, inklusive menn. Vi er også enig i at samfunnet ikke kan baseres på normer som systematisk nedvurderer noen kategorier av mennesker og egenskaper som assosieres med dem. Dagens likestillingslov er imidlertid fortsatt preget av at feminismen har vært den ledende ideologien og premissleverandøren for dagens likestillingspolitikk, og at menns erfaringer, utfordringer og rettigheter har blitt nedvurdert og evt. neglisjert. Likestillingsutvalget underkommunerer de positive resultatene av 34 års aktive likestillingspolitikk, overser lovens diskriminerende virkning for menn, og overkommunerer behovet for fortsatt sterkt kvinnefokus i likestillingspolitikken. En rettferdig likestillingslov forutsetter at lovens kvinnepresumsjon oppheves, slik at likestillingsloven blir gjort kjønnsnøytral.

MannsForum er uenig med utvalget at eksistensen av kjønns spesifikke biologiske disposisjoner ikke bør føre til skifte i norsk likestillingspolitikk. Det tas i likestillingsloven i dag vesentlige hensyn til kvinners kjønns spesifikke biologiske disposisjoner (jfr. § 3.2. og 3.a). Det vil derfor være rettferdig at det også tas hensyn til kjønns spesifikke disposisjoner for begge kjønn. Disse bør defineres nærmere. Menn og kvinner er likeverdige, men ikke like. De to kjønn utfyller hverandre. Vi er enig med utvalget i at den politiske organiseringen for kjønnslikestilling blant menn har vært betydelig svakere enn blant kvinner, men delvis av andre grunner enn de utvalget fremfører. En sterkt medvirkende årsak til det er kvinnedominansen i den offentlige likestillingsdiskursen, hvor kvinner blir fremstilt som ofre for matts makt (misbruk), og menn følgelig blir behandlet som en motpart som skal bekjempes, ikke høres. Dette fører til at kvinners kvaliteter og behov fremheves på bekostning av maskuline kvaliteter og behov. Likestillingspolitikken i de ulike politiske partier er i hovedsak utformet i partienes organiserte kvinnenettverk, uten deltagelse fra menn. Kvinneforskere har levert kunnskap og premisser for videreutviklingen av likestillingspolitikken, mens mannsforskere fortsatt er marginalisert. Kvinnepolitiske organisasjoner har mottatt langt mer offentlig støtte og deltagelse enn mannspolitiske organisasjoner. Utvalget har ikke tatt inn over seg den manglende kjønnsbalansen mellom den kumulative effekten av dette massive kvinnefokus, og fraværet av positivt mannsfokus.

DEL III. LIKESTILLINGSSTATUS

Norsk likestillingspolitikk har vært en enestående suksess, for kvinner. I løpet av 34 år siden Likestillingsloven ble vedtatt til i dag har kvinner ikke bare fått like rettigheter, men også tilnærmet like muligheter som menn i samfunnet. I tillegg har kvinnen beholdt sine privilegier som mor (morspresumsjon), og, i motsetning til menn, blitt skånet for samfunnsplikt (verneplikt). Innsatsen har i hovedsak løftet kvinner opp og frem på de fleste arenaer i samfunnet, særlig i offentlig sektor, hvor kvinner nå er det dominerende kjønn. Kvinner gjør seg også i økende grad gjeldende på tradisjonelt mannsdominerte områder i privat sektor, både i andel sysselsatte og ledere. Norge ligger på likestillingstoppen internasjonalt sammen med flere andre skandinaviske land, og er kåret til verdens beste land for mødre/ kvinner. Kvinner har ikke bare oppnådd likestilling, men er også i ferd med å gå forbi menn på en rekke områder. Jenter får bedre skolekarakterer enn gutter i så å si alle fag, mens mindre enn

halvparten av guttene fullfører videregående skole på normert tid. Unge kvinner dominerer stort i andel studenter i høyere utdanning, også på tradisjonelt mannsdominerte studieretninger. Likevel får kvinner kjønnspoeng for 132 studietilbud, mot 2 for menn (veterinærfag). Tradisjonelle kvinnelige studieretninger som undervisning og omsorg er fremdeles sterkt dominert av kvinner, og effektive konkrete tiltak for å rekruttere mannlige søkere, som for eksempel aktivt bruk av Likestillingslovens § 3a, 2. ledd, treneres. Mor beholder som regel hovedomsorgen for barna ved samlivsbrudd, og en stor del av barna mister kontakten med far. Den kvinnefokuserte likestillingspolitikken har en skyggeside som underkommuniseres av utvalget.

Likestillingsutvalget har ikke tatt menns utfordringer på alvor. Mange menn nyter i dag godt av de senere års likestillingspolitikk. Dette gjelder særlig muligheten for 12 ukers farspermisjon i forbindelse med fødsel, selv om mye av bakgrunnen for denne reformen skyldes myndighetenes ønske om å redusere ansiennitetsgapet (og dermed lønnsgapet) mellom far og mor i arbeidslivet. Det er likevel ikke til å komme forbi at samtidig med de siste års massive kvinnefokus og kvinnesatsning har vi hatt en negativ utvikling for betydelige grupper menn, og særlig unge menn. Det virker som om utvalget har tatt kvinneperspektivet i vår nåværende Likestillingslov for gitt, og i hovedsak videreført kvinneperspektivet fra i går, med visse positive unntak. En likestillingspolitikk fundert på en maksime om at "så lenge kvinner totalt sett kommer dårligere ut er enhver positiv diskriminering av kvinner (og negativ diskriminering av menn) tillatt så lenge denne ulikheten består" kunne hatt en legitimitet den gangen kvinner virkelig ble diskriminert. Slik er det ikke lenger. I dagens samfunn er det i økende grad unge menn som kommer dårligere ut enn unge kvinner. Unge menn er i flertall blant unge på uføretrygd, ofte på grunn av psykiske problemer, og fem ganger så mange unge menn som kvinner tar sine egne liv. Mange menn opplever manglende rettssikkerhet i barnefordelingssaker. Over 100 000 gutter vokser opp uten nærkontakt med voksne mannlige rollemodeller hvert år, verken hjemme, i barnehagen eller på skolen. Frafallet blant gutter i videregående skole er betydelig høyere enn blant jenter, samtidig som prestasjonene er lavere. Unge menn har betydelig lavere studiedeltagelse på universiteter og høyskoler, nærmere to av tre studenter er i dag kvinner. Reduserte forskjeller i yrkesdeltagelse mellom kvinner og menn de senere år skyldes ikke bare økt yrkesdeltagelse hos kvinner, men også redusert yrkesdeltagelse hos menn. Fortsatt fallende yrkesdeltagelse fra menn vil, sammen med økt omsorgsbehov for menn, i sin ytterste konsekvens kunne få alvorlige negative konsekvenser for velferdssamfunnet fremtid.

I dette perspektivet blir utvalgets utredning og anbefalinger etter MannsForums vurdering for smal og tradisjonell. Utvalget har i liten grad tatt omfanget og dynamikken i det bekymringsfulle mannsperspektivet inn over seg, som jo også i ytterste konsekvens vil få negative konsekvenser for kvinner. Det er nærliggende å se denne prioritering i sammenheng med kvinnedominansen både i utvalget, og især i sekretariatet. Det kan også ha sammenheng med kvinnedominansen hos utvalgets oppdragsgiver; Barne- likestillings- og inkluderingsdepartementet. MannsForum savner en grundig evaluering av Likestillingslovens effekt og virkninger de siste 34 år, for både menn og kvinner og forholdet mellom de to kjønn, og en offentlig diskusjon om behovet for en ny kjønnsnøytral likestillingslov.

Likestillingsutvalget undervurderer betydningen av de faktiske forskjeller mellom kjønnene.

Likestillingssituasjonen i dag er etter MannsForums vurdering preget av en langt bedre kjønnsbalanse i mange tradisjonelt mannsdominerte yrker og på andre områder enn tidligere. I typisk kvinnedominerte yrker er kjønnsbalansen imidlertid fortsatt svært skjev. Dette viser at innsatsen for bedre kjønnsbalanse i hovedsak har prioritert kvinner i mannsdominerte yrker, fremfor menn i kvinnedominerte yrker. Fortsatt kjønnsubalanse i en del yrker og på ulike områder kan også ha sammenheng med at mange kvinner og menn kan ha ulike preferanser og foretar ulike valg. Dette kan også skyldes virkningen av biologiske faktorer, som utvalget ikke har villet behandle, eller tillegge vekt i sin utredning. Dette er en klar svakhet ved premissene for utvalgets virkelighetsbeskrivelse og anbefalinger. Et eksempel på dette er fraværet av interesse for den nesten totale kjønnssegregering som eksisterer innenfor idretten. Her konkurrerer kvinner og menn, nesten uten unntak, i egne, separate klasser for menn og kvinner. Når utvalget tydeligvis ikke regner dette som kjønnsdiskriminering, skyldes det selvfølgelig at de fysiske forskjellene mellom de to kjønn er så vidt store at kvinner ville komme tapende ut av kjønnsblandet konkurranse. Hovedproblemet er at utvalget ikke ser eller anerkjenner at de biologiske (fysiske m.m.) forskjellene også på virker menn og kvinners adferd og valg ellers i samfunnet, og som langt på vei kan forklare årsaken til de tradisjonelle valg som både kvinner og menn gjør i hjem, fritid og arbeidsliv. Kvinner og menns ulike ikke-akademiske yrkesvalg illustrerer dette godt, der f. eks. over 90 % av de ansatte i bygge- og anleggsbransjen er menn, og over 90 % av de ansatte i frisørfaget er kvinner. Menns sterke overrepresentasjon på statistikken over fysisk vold er et annet eksempel, både som utøver og offer. Det synes også å være andre forskjeller mellom kjønnene som klart påvirker kvinner og menns preferanser og adferd, som det vil kreve for stor plass å gå inn på i denne sammenheng. Her er det et meget stort behov for mer tverrfaglig og kjønnsbalansert forskning. Menn er også overrepresentert på statistikken over kjøp av seksuelle tjenester. Sexkjøpsloven gjenspeiler dette med sitt forbud mot kjøp av seksuelle tjenester, i motsetning til salg av seksuelle tjenester, som er lovlig. Forskjellsbehandlingen av kjøper og selger innebærer i praksis en skjult diskriminering av menn. En rettfærdig likebehandling av de to kjønn på dette området ville likestilt forbud mot både kjøp og salg av sex. Det er et stort behov for en mer tverrfaglig og kjønnsbalansert kritisk forskning om prostitusjonens faktiske overgriper/offer –perspektiv og roller.

Likestillingsutvalget har ignorert mange av Mannspanelets anbefalinger. MannsForum er også skuffet over at utvalget ikke i større grad har drøftet og evt. fulgt opp mange viktige konklusjoner og anbefalinger fra Mannspanelet, jfr. St.meld. Nr 8, "Menn, mansroller og likestilling". Viktige eksempel er på dette er:

- *Likeverdige foreldreskap.* Barna må få mulighet til å ha god kontakt, både i hverdagsliv og i ferie, med begge foreldrene etter samlivsbrudd. Det må tas hensyn til at det kan være på tvers av barnas beste å ha kontakt med foreldre med fysiske og/eller psykiske voldsproblemer.
- *Menns helse.* Det bør utarbeides en egen utredning om menns fysiske og psykiske helse, slik det er gjort for kvinner. Årsaken til at unge menn i større grad enn unge kvinner blir heltidsuføre må kartlegges bedre.

- *Tvangsekteskap for menn.* Det må iverksettes konkrete tiltak for å forebygge tvangsekteskap også for gutter med fremmedkulturell innvandrerbakgrunn. Gutter utsatt for tvangsekteskap må få samme tilbud som jenter.

DEL IV. ANBEFALINGER

5. Innsatsområder

- 2. Folkestyre:** MannsForum vil påpeke faren ved å overstyre partienes kjønnsmessige representasjon. Det er betydelige forskjeller i kjønnsfordelingen innen de ulike partiers medlemsmasse, og medlemmene vil kunne oppleve det som urettferdig om kjønnsfordelingen på valglisten ikke gjenspeiler kjønnsfordelingen blant medlemmene. Likestillingsutfordringen er ikke kvotering, men balansert medlemsrekruttering. Vi ser ikke behov for ytterligere byråkratisering av likestillingsapparatet med eget likestillingsdirektorat med regionkontorer.
- 3. Valgfrihet:** MannsForum støtter forslaget om et program for frie utdanningsvalg., med bruk av incentivordninger som likestillingsstipend og kjønnspoeng for det underrepresenterte kjønn. Vi ser derimot ingen grunn til å styrke kvinners stilling i academia spesielt, som jo er kvinnedominert i dag. Det bør i stedet satses på å rekruttere flere mannlige studenter generelt, og på kvinnedominerte studieretninger spesielt. Kvinner har en valgfrihet til å utføre militærtjeneste i forsvaret som menn med sin verneplikt ikke har. MannsForum deler utvalgets syn på at militærtjenesten er av en slik karakter at den i seg selv ikke gir grunnlag for kategorisk kjønnsbasert forskjellsbehandling med hensyn til verneplikt.
- 4. Fordeling:** MannsForum er enig i at det er likestillingspolitisk problematisk at foreldrepengeordningen ikke likestiller mor og far som omsorgspersoner. Vi støtter derfor utvalgets anbefaling om å gi fedre selvstendig rett til uttak av foreldrepenger og omfang av foreldrepenger basert på egen stillingsdel. MannsForum støtter også at foreldrepengeperioden etter fødsel deles i tre like store deler: en mødrekvote, en fedrekvote og en fellesdel som foreldrene kan disponere etter felles ønske/behov.
- 5. Sårbarhet:** MannsForum støtter en egen programsatsing for forebygging og bekjempelse av seksuell trakassering blant unge, under forutsetning av at programmet belyser hvordan seksuell trakassering innvirker på både jenter og gutter, og deres gjensidige ansvar for dette, både verbalt, fysisk og psykisk.

6. Kunnskapsutvikling

- 2. Forskningsmidler og kompetansemiljøer:**
MannsForum vil påpeke at begge de to ressurs- og kunnskapsmiljøene for arbeid med kjønnsperspektiver i forskning og med likestilling: KILDEN og Komité for kjønnsbalanse i forskning (Kif) er sterkt kvinnedominerte og helt uten kjønnsbalanse. Dersom disse i fremtiden skal kunne fungere som ressurs- og kunnskapsmiljøer på likestillingsområdet må det settes i verk effektive tiltak for å sikre bedre kjønnsbalanse, subsidiært bør oppgaven legges til mer kjønnsbalanserte miljøer med reell deltagelse også fra menn som vil kunne ivareta også mannsperspektivet i kjønns- og likestillingsforskningen.
- 3. Eksempler på kunnskapsbehov:**
MannsForum reagerer på utvalgets karakteristikk av kraftig mannsdominans og mangel på vilje til likestilling i næringslivet. Kjønnsbalansen her er økende, i motsetning til

offentlig sektor hvor kvinnedominansen bare øker. Her har stat og kommuner sviktet sin aktivitetsplikt, jfr. Likestillingslovens § 1a. Det bør settes inn en særlig innsats for å rekruttere menn til offentlig sektor, både av likestillingsgrunner, og for å sikre menns oppslutning om velferdsstaten.

MannsForum savner en systematisk vurdering av likestilling og likestillingspolitikk i lys av biologiske faktorer, og svarer ubetinget ja på utvalgets retoriske spørsmål om ikke biologiske perspektiver bør få konsekvenser for hvordan vi tenker rundt likestillingspolitikk og idéen om valgfrihet. Hele likestillingssakens troverdighet har i mange år lidd under mangelen på tverrfaglig tilnærming til likestillingsbegrepet og – politikken. Betydningen av sosialt og kulturelt miljø har vært overvurdert i forhold til betydningen av de faktiske biologiske/fysiske forskjeller mellom kjønnene, med mulig unntak av forskning om menn og maskuliniteter. Dette er ikke nødvendigvis et spørsmål om behov for ny kunnskap, men å benytte den kunnskapen som allerede finnes.

4. Likestillingsindikatorer:

MannsForum er sterkt kritisk til utvalgets forslag til likestillingsindikatorer. Disse går i all hovedsak på kjønnsbalanse i stedet for likestilling, som ikke er synonyme begreper. Det blir for banalt og upresist. Kjønnsubalanse kan være en indikator på manglende likestilling, men også på ulike kjønn og grupper ulike preferanser og valg (se forrige avsnitt). Det bør i stedet benyttes likestillingsindikatorer som gir et mer saklig bilde av den faktiske likestillingssituasjon. Utvalget foreslår for eksempel å bruke fordeling av representanter i folkevalgte organer som en nøkkel indikator. Utvalget glemmer imidlertid at grunnlaget for rekruttering av representantene er medlemskap og nominasjoner i de ulike politiske partier. Det vil i denne sammenheng være mest rettferdig om kjønnssammensetningen i medlemsmassen ble reflektert i kjønnssammensetningen blant representantene. Det er et stort behov for bedre og mer omfattende indikatorer som kan belyse valgmuligheter og utfordringer, også blant menn. MannsForum vil foreslå at en velger følgende indikatorområder:

- A. Likhet i rettigheter og plikter mellom kjønn og grupper
- B. Rettferdighet med hensyn til faktiske muligheter og sperrer
- C. Kjønnsbalanse på områder med særlig behov for deltagelse/tilstedeværelse/balanse av både kvinner og menn (som for eksempel oppvekst og utdanning, kjønns- og likestillingsforskning, og politikk, hvor det er større behov for kjønnsbalanse på en oppvekstarena som skolen enn i for eksempel byggeindustrien, m.v.)

MannsForum vil helt konkret foreslå at det foreslåtte indikatorsettet reduseres vesentlig, og at bl.a. følgende mer relevante indikatorer blir inkludert i indikatorsettet:

- Andel som utfører verneplikt/ samfunnstjeneste
- Kjønnfordeling ved medlemskap i politiske partier.
- Andel mødre eller fedre som beholder omsorgen for barn ved samlivsbrudd
- Andel fedre og mødre uten kontakt med sine barn
- Fordeling av økonomiske samfunnsbidrag/innbetalt skatt
- Andel kvinner og menn (som jobber) i barnehage og skole
- Andel kvinner og menn som mottar folketrygd

MannsForums konklusjoner

MannsForum slutter seg, til tross for utredningens mangler, til flere av likestillingsutvalgets synspunkter og anbefalinger. Utredningens kvalitet er imidlertid svekket av en lite helhetlig konsekvensvurdering av resultater og effekt av de siste 34 års aktive likestillingspolitikk, og en mangelfull vurdering av behovet for en kjønnsbalansert likestillingspolitikk sett i lys av den faktiske samfunnsutvikling. Utredningens viktigste svakhet er etter vår vurdering overvekten på kvinneperspektivet på bekostning av et balanserende mannsperspektiv, og derav manglende kjønnsnøytralitet. Menns behov for likestilling må likestilles med kvinners behov. Likestillingspolitikken må bygge på likeverd mellom de to kjønn, likestillingsloven gjøres kjønnsnøytral, og likestillingsapparatet kjønnsbalansert. Det er på tide å erstatte den kvinneorienterte likestillingspolitikken maksime: *"Begge kjønn er like, men det ene er likere enn det andre"*, med et som er kjønnsnøytralt: *"Begge kjønn er likeverdige og skal behandles rettferdig"*.

Med hilsen for MannsForum AU

Guttorm Grundt

Ragnar Næss

For nærmere informasjon om MannsForum vises til vår hjemmeside: Mannsforum.org